

DISKAR

TÜRKİYE DEVRİMCI İŞÇİ SENDİKALARI KONGEDERASYONU ARAŞTIRMA MERKEZİ

İŞSİZLİK SİGORTASI FONU İŞVEREN YAĞMA FONU OLDU!

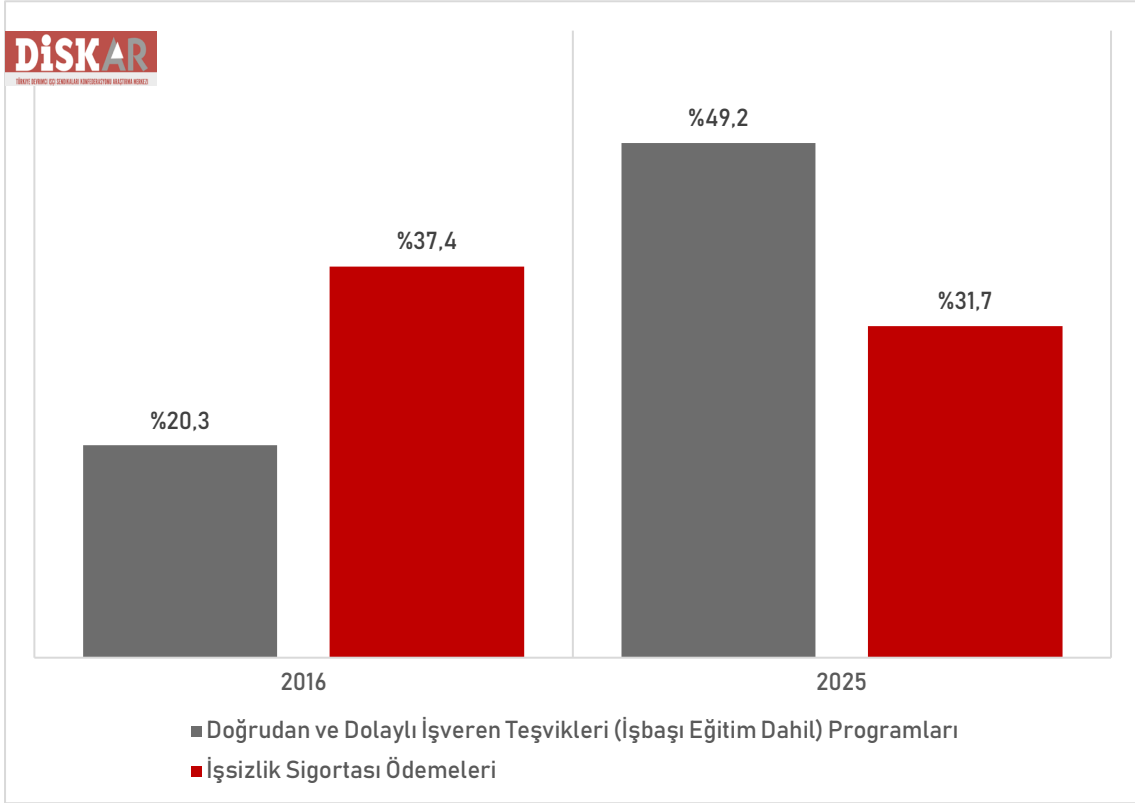
- İSF'nin büyük bölümü işveren teşvik ve desteklerine ayrılıyor!
- 10 yılda İSF giderleri içinde işsizlik ödemelerinin payı yüzde 37,4'ten yüzde 31,7'ye inerken doğrudan ve dolaylı işveren teşvik ve desteklerinin payı yüzde 20,3'ten yüzde 49,2'ye yükseldi.
- 2016-2025 arasında İSF'den işçilere ayrılan pay 5,7 puan azalırken işverenlere yapılan kaynak atarımı 28,9 puan arttı!
- 2023-2025 arası son 3 yılda İSF'den işverenlere işçilerin yalaşık 2 katı fazla kaynak ayrıldı!
- İşsizler, işsizlik ödeneğinden yararlanamıyor: Kasım 2025'te her 100 işçiden yalnızca 16'sı işsizlik ödeneğinden yararlanabildi!

13 OCAK 2026

İŞSİZLİK SİGORTASI FONU İŞVEREN YAĞMA FONU OLDU!

Grafik 1: İSF Giderleri İçinde Doğrudan ve Dolaylı İşveren Teşvik ve Destek Ödemeleri ile İşsizlik Sigortası Ödemelerinin Payları (Yüzde) (TL) (2016 ve 2025)

Kaynak: İŞKUR, İşsizlik Sigortası Bültenleri, DiSK-AR.

- ☑ İşsizlik Sigortası Fonu (İSF) giderlerinin büyük bölümü işsizlere değil işveren teşvik ve desteklerine ayrılıyor!
- ☑ 10 yılda İSF giderleri içinde işsizlik ödemelerinin payı yüzde 37,4'ten yüzde 31,7'ye inerken doğrudan ve dolaylı işveren teşvik ve desteklerinin payı yüzde 20,3'ten yüzde 49,2'ye yükseldi.
- ☑ 2016-2025 arasındaki 10 yılda İSF'den işçilere ayrılan pay 5,7 puan azalırken işverenlere aktarılan kaynaklar 28,9 puan arttı!
- ☑ 2023-2025 arası son 3 yılda İSF'den işverenlere işçilerin yaklaşık 2 katı fazla kaynak ayrıldı!
- ☑ İşsizlerin ezici çoğunluğu işsizlik ödeneğinden yararlanamıyor: Kasım 2025'te her 100 işçiden yalnızca 16'sı işsizlik ödeneğinden yararlanabildi!

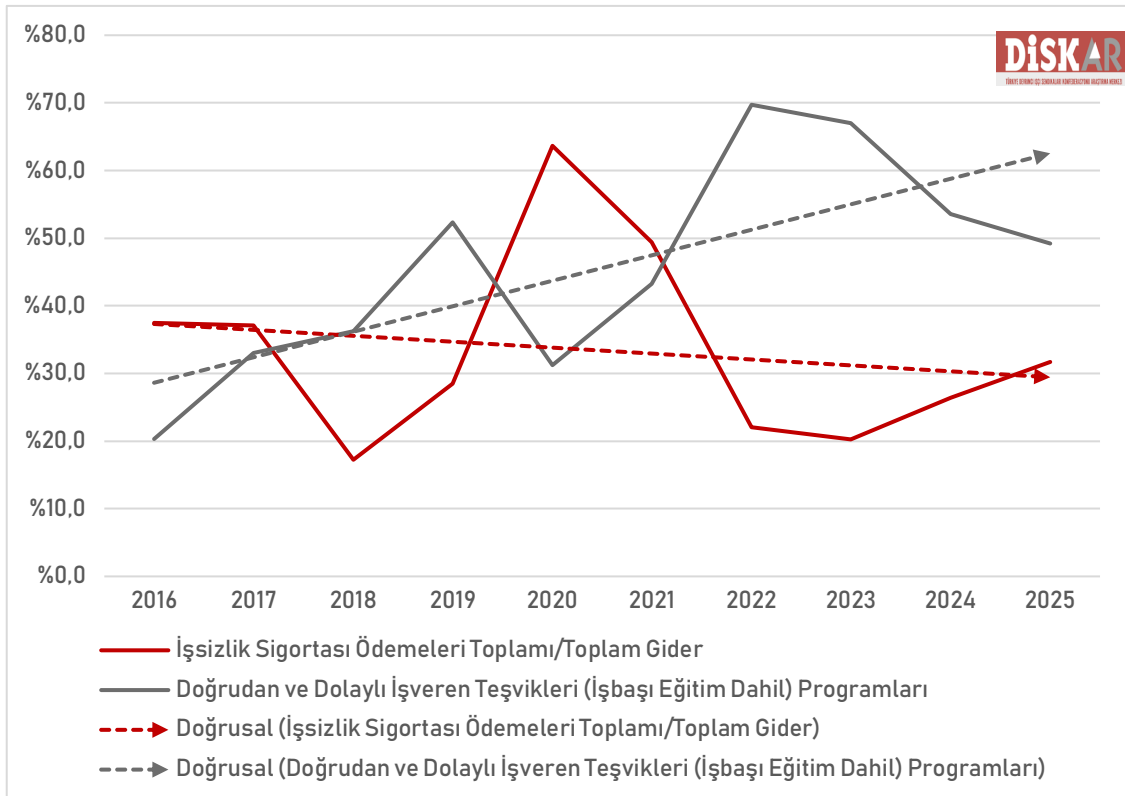
İşsizlikle mücadele amacıyla oluşturulan ve temel hedeflerinden biri işsizlik ödeneğine kaynaklık etmek olan İşsizlik Sigortası Fonu (İSF), AKP hükümetleri döneminde giderek bir "işveren destek fonu"na dönüştü. Emekçilere "kaynak yok" söylemleri karşısında İşsizlik Sigortası Fonu'nun büyük bölümü işveren teşvik ve desteklerine ayrılıyor.

8 Eylül 1999 tarihli ve 23810 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan ve yürürlüğe giren İşsizlik Sigortası Kanunu ile Türkiye'de işsizlik sigortası ödemeleri başladı.¹ İşsizlik sigortası ödemelerinin kaynağı olan İşsizlik Sigortası Fonu'nun geliri ise işçi (yüzde 1) ve işveren (yüzde 2) tarafından ödenen işsizlik sigortası primi ile yüzde 1 devlet payından oluşuyor. Başka bir deyişle İşsizlik Sigortası Fonu gelirleri doğrudan ya da dolaylı olarak işçinin ücretinden elde ediliyor.

İşçilere yapılan işsizlik sigortası ödemeleri 2002 yılından bu yana devam ediyor. Kanun'da 2008 yılında yapılan değişiklikle Fon ödemelerine işverenin ödeme aczine düşmesi durumunda işçiye ödenmek üzere Ücret Garanti Fonu ve Kısa Çalışma Ödeneği uygulamasına başlandı. Kanun'da 2011 yılında yapılan değişiklikle ise Fon'dan işverenlere kaynak sağlanmaya başlandı. 2020 yılında görülmeye başlayan Covid-19 salgını sonrası getirilen işten çıkarma yasağı ile işçilere nakdi ücret desteği verildi.

İşsizlik ödemelerine ve işçilere kaynaklık etmesi için oluşturulan İşsizlik Sigortası Fonu gider kalemleri arasında işçilere yapılan işsizlik sigortası, kısa çalışma, yarım çalışma, ücret garanti fonu ile nakdi ücret desteği ödemeleri, işverenlere verilen işveren teşvik ve destekleri ile aktif işgücü piyasası programları ödemeleri yer alıyor.

Grafik 2: İşsizlik Ödemeleri vs. Doğrudan ve Dolaylı (İş Başı Eğitimleri) İşveren Teşvik ve Destekleri Payı (2026-2025)

Kaynak: İŞKUR, İşsizlik Sigortası Bültenleri, DİSK-AR.

¹ 23810 sayılı Resmî Gazete, 8 Eylül 1999, <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.4447-20130101.pdf> (Erişim: 28 Aralık 2023).

İşçiler için oluşturulmuş İSF'nin giderleri içinde işsizlik sigortasına ayrılan pay azalırken işveren teşvik ve destekleri ile toplum yararına çalışma, mesleki eğitim kursları ve işbaşı eğitim gibi aktif işgücü piyasası (AİP) programlarının payı artıyor. Böylece İSF kaynakları işsizler ve işçiler yerine işverenlere destek olarak kullanılıyor.

Öte yandan 14 Temmuz 2025 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 10072 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun 48'inci maddesi 7'nci fıkrasında değişiklik yapıldı. Değişikliğe göre İşsizlik Sigortası Fonu'ndan kullanılacak gelir oranı yüzde 30'dan yüzde 50'ye yükseltildi. Yüzde 50'ye yükseltilen bu pay 4447 sayılı Kanun'un 48. maddesine göre istihdam artırıcı ve istihdamı koruyucu tedbirlerin yanında işgücü piyasasına yönelik hizmetlerin finansmanında kullanılıyor.

İşsizlik Sigortası Fonu'ndan ayrılan payın artırılması, işçiler açısından bazı potansiyel riskler doğuruyor; işsiz kalan işçilerin İşsizlik Sigortası Fonu'ndan daha da az faydalanmaları ve İSF'den işverenlere kaynak aktarımının artması tehlikesini doğuruyor. Sözü edilen düzenleme, halihazırda işçilerin Fon'dan aldıkları payın daha da azalacağına, bunun yerine fonun aktif işgücü programları veya teşvikler yoluyla işverenlere daha fazla aktarılacağına işaret ediyor.

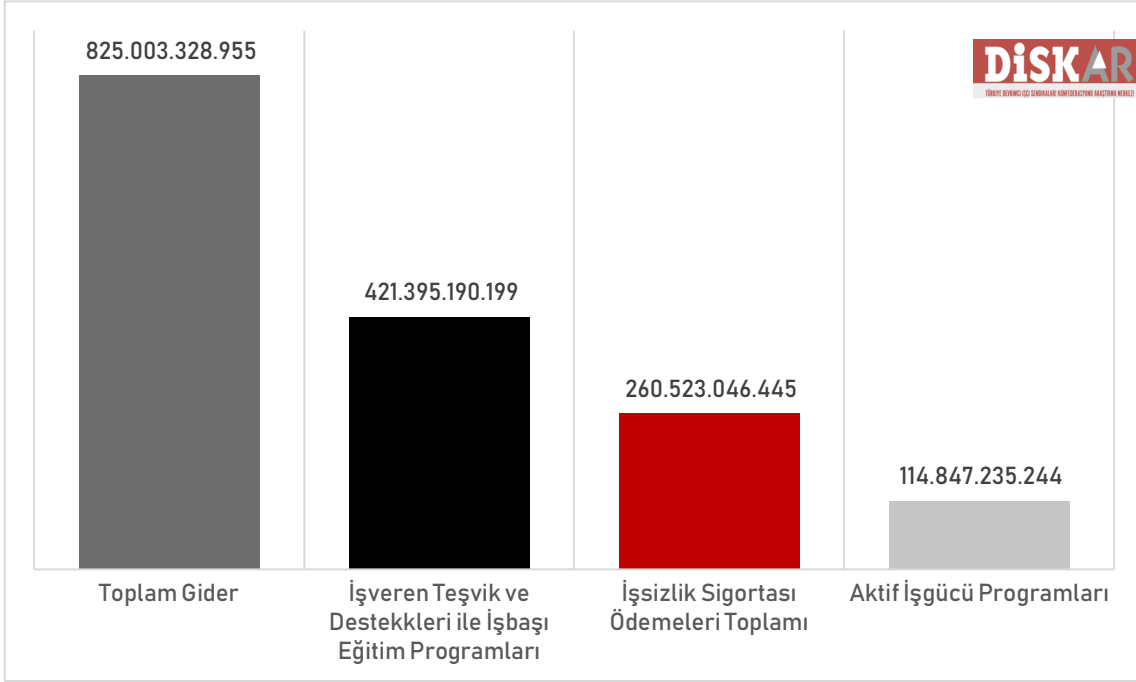
2002'de 56,9 milyon TL olan İSF giderlerinin 46,8 milyon TL'si (yüzde 82,2'si) işsizlere ayrılıyordu. İŞKUR İşsizlik Sigortası Fonu Bültenleri verilerine göre İŞKUR'dan işverenlere aktarılan teşvik ve destek miktarı 2016 yılından bu yana artıyor. Covid-19 pandemisi döneminde nakdi ücret desteği ve kısa çalışma ödeneğinin yaygın kullanımı sebebiyle işçilere yapılan ödemelerin miktarı arttı. Covid-19 önlemlerinin son bulmasının ardından, 2022'de işverenlere aktarılan kaynak ve destek yeniden işçilere yapılan ödemelerin 3,4 katı düzeyine yükseldi.

2016 yılında İSF giderlerinden işverenlere aktarılan pay yüzde 20,3 iken işsizlik sigortası ödemeleri payı yüzde 37,4'tü. Buna karşın, 2025'te İSF'nin toplam giderlerinin yüzde 49,4'ü işverenlere aktarılırken yalnızca yüzde 31,7'si işçiler için kullanıldı. İSF giderlerinden aslan payını işverenler aldı (Grafik 1, Ek Tablo).

2016 yılında toplam 12,1 milyar TL İSF giderinin yaklaşık 3 milyar TL'si (yüzde 24,4) işverenlere doğrudan veya dolaylı kaynak olarak aktarıldı. 4,5 milyar TL işsizlik ödeneği, 1,5 milyon TL kısa çalışma ödeneği, 3,4 milyon TL yarım çalışma ödeneği ve 15,7 milyon TL ücret garanti fonu ödemeleri olmak üzere toplam 4,5 milyar (yüzde 37,4) işsizlere ayrılmıştı. Aktif işgücü programlarının ödemesi ise 491,2 milyon TL olarak gerçekleşmişti. 2025'te ise 256,5 milyar TL İSF giderinin 97,2 milyar TL işveren teşvik ve destek ödemesi ve yaklaşık 29,1 milyar TL işbaşı eğitim programları ödemesi olmak üzere toplam 126,3 milyar TL'si işverenlere kaynak olarak aktarıldı. 2025'te 43,8 milyar TL aktif işgücü programları ödemesi gerçekleştirildi. Buna karşılık işçilere yapılan ödeme miktarı 80,7 milyar TL işsizlik sigortası ödemesi, 53,9 milyon TL kısa çalışma ödeneği, 810 bin TL nakdi ücret desteği, 103 milyon TL yarım çalışma ödeneği ve 579,1 milyon TL ücret garanti fonu ödemesi olmak üzere 81,4 milyar TL'de kaldı (Ek Tablo).

İŞKUR tarafından yayımlanan İşsizlik Sigortası Bültenlerine göre 2016 yılından 2025 yılı sonuna kadar İSF'nin toplam gideri 825 milyar TL oldu. Bu yıllar arasında işverenlere yapılan toplam teşvik ve destek ile ödemeler (işbaşı eğitimleri dahil) 421,4 milyar TL olarak gerçekleşti. Buna karşılık işçilere yapılan işsizlik sigortası ödemeleri toplamı 264,4 milyar TL'de kaldı. Son 10 yılda İSF giderlerinin yüzde 51,1'i işverenlere aktarılırken işçilere yapılan destekler giderlerin yüzde 31,6'sını oluşturdu (Grafik 3).

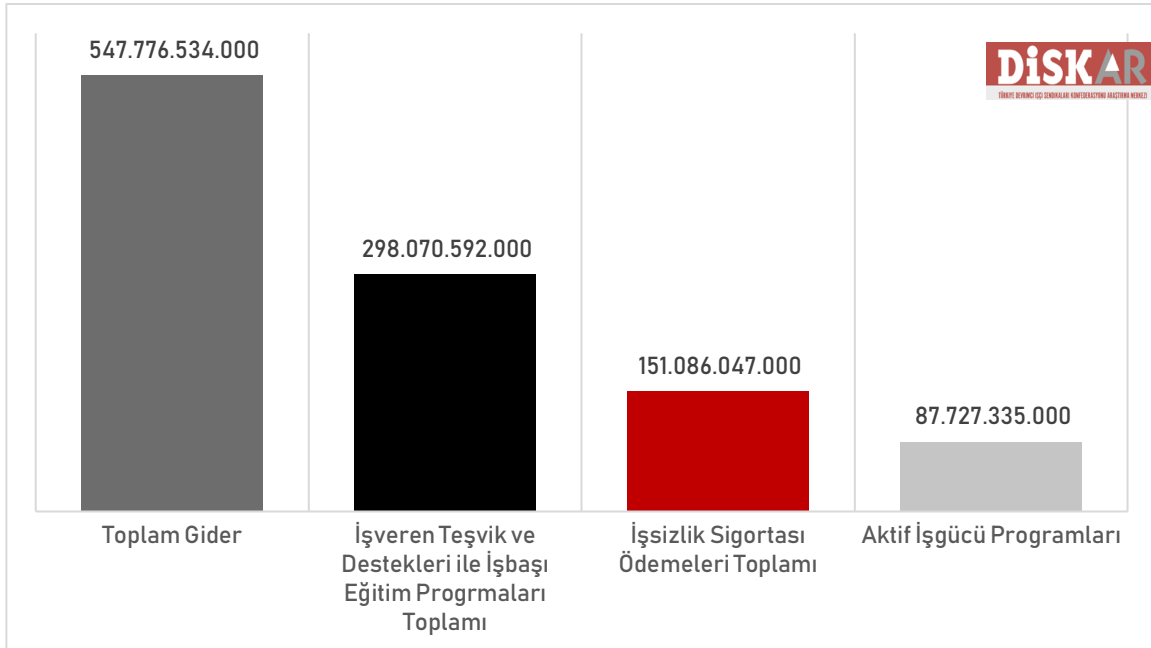
Grafik 3: İşsizlik Sigortası Fonu Toplam Gideri ile İşveren Teşvik ve Destekleri ve İşsizlik Sigortası Ödemeleri Toplamı (2016-2025) (TL)

Kaynak: Ek Tablodan elde edilmiştir. DİSK-AR.

Son üç yıldaki İŞF giderlerine bakıldığında işverenlere aktarılan kaynağın işçilere destek olarak sağlananlardan çok daha fazla olduğu görülmektedir. 2023 ve 2025 arası dönemde 547,8 milyar TL'lik İŞF giderlerinin 298,1 milyar TL'si işverenlere giderken işsizlik sigortası ödemelerine ayrılan tutar 151,1 milyar TL'de kaldı. Böylece son üç yılda işverenler İŞF giderlerinden yüzde 54,4 pay alırken işçiler yalnızca yüzde 27,6 pay alabildi (Grafik 4). Aktif işgücü programlarına yapılan ödemelerin toplamı ise 87,7 milyar TL oldu.

Grafik 4: İşsizlik Sigortası Fonu Toplam Gideri ile İşveren Teşvik ve Destekleri ve İşsizlik Sigortası Ödemeleri Toplamı ile Aktif İşgücü Programları (2023-2025) (TL)

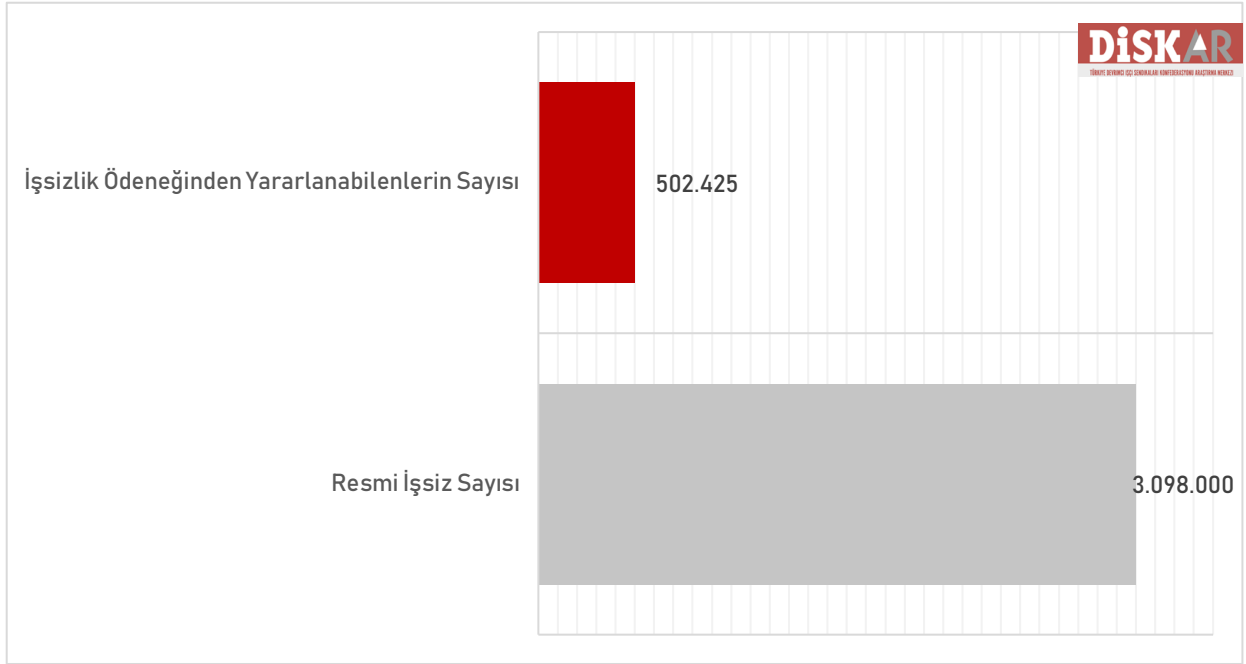

Kaynak: Ek Tablodan elde edilmiştir. DİSK-AR.

AKP döneminde İşsizlik Sigortası Fonu'nun asıl işlevi işsizlik ödeneği olmaktan çıkmış, İSF adeta bir işveren destek fonuna dönüşmüştür. Bu durum İSF'nin kuruluş amacı ve sosyal devlet ilkesiyle çelişmektedir. Nitekim işsizlik ödeneğinden yararlanma koşulları sebebiyle işsizlerin ezici çoğunluğu işsizlik ödeneğinden yararlanamamaktadır.

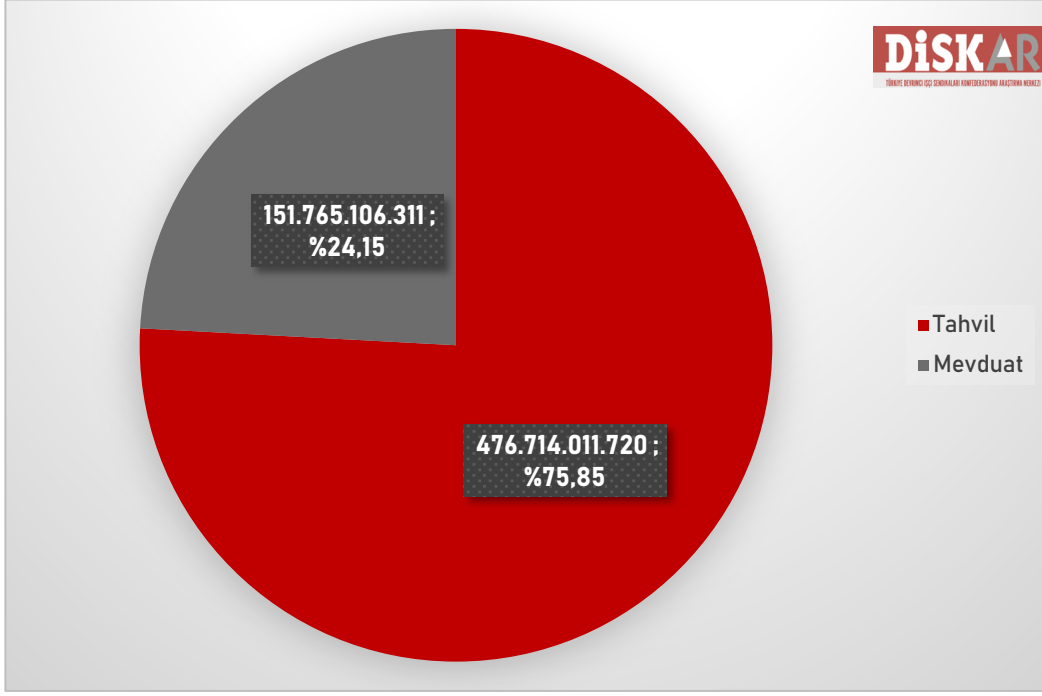
Kasım 2025 TÜİK ve İŞKUR verilerine göre ise 3 milyon 98 bin resmi işsizden yalnızca 502 bin 425'i işsizlik ödeneğinden yararlanabilmiştir (Grafik 5). Böylece işsizlerin yüzde 83,8'i (2,5 milyon işsiz) işsizlik ödeneğinden yararlanamamıştır. İşsizlik ödeneğinden yararlanabilenlerin oranı resmi işsizlerin yüzde 16,2'sidir. İşsizlik ödeneği işverenlere kaynak olarak değil işçilere ve işsizlere destek için kullanılmalıdır. İşsizlik ödeneğinden yararlanma koşulları kolaylaştırılmalıdır.

Grafik 5: Resmi İşsizler Arasında İşsizlik Ödeneği Alabilenler (Kasım 2025)

Kaynak: İŞKUR, İşsizlik Sigortası Fonu Bülteni, Kasım 2025. TÜİK, İşgücü İstatistikleri, Kasım 2025. DİSK-AR.

Öte yandan 2019'a kadar paylaşılan İSF getirisi, 6 yıldır kamuoyundan gizlenmektedir. Geçmişte fon getirisinin TÜFE ile karşılaştırmasını yapmak ve karını ya da zararını görmek mümkündü ancak artık İŞKUR bültenlerinde bunu görmek mümkün değil. Bültenlerde yalnızca fon portföyünün yatırım araçları itibarıyla dağılımını görmek mümkündür. İŞKUR İşsizlik Sigortası Fonu Bülteni (Aralık 2025)'ne göre 2025 Aralık ayı sonu itibarıyla Fon'un maddi ve mali varlığının yüzde 75,85'i tahvil ve yüzde 24,15'i mevduattan oluşmaktadır (Grafik 6). Bir diğer ifadeyle Fon'un 628,5 trilyon TL tutarındaki kaynağının 151,8 milyar TL'si mevduat hesaplarında bulunmaktadır. Fon'un 746,7 milyar TL civarında kaynağı ise devlet tahvillerine yatırılmış durumdadır.

Grafik 6: İşsizlik Sigortası Fonu Portföyü (Aralık 2025)

Kaynak: İŞKUR, İşsizlik Sigortası Fonu Bülteni, Aralık 2025. DİSK-AR.

İşsizlik Sigortası Fonu'nun 628,5 trilyon TL kaynağı bulunmasına karşın Fon kaynaklarının 746,7 milyar TL'si akışkan (likit) değil, istenildiğinde kullanılabilir değil. Çünkü bu miktar devlet tahvillerine yatırılmış ve İşsizlik Sigortası Fonu kaynakları AKP hükümetleri tarafından ucuz iç borçlanma kaynağı olarak kullanılmış durumdadır. Fon kaynakları uzun vadeli devlet tahvillerine yatırılmıştır. Anlaşılan Hükümet bu kaynakları nakde çevirmesi durumunda yeni iç borçlanmanın finansmanından çekiniyor. Bu yüzden de Hükümet, İşsizlik Sigortası Fonu kaynaklarının kullanımında ağırdan almaktadır.

İşveren Teşvik ve Destek Ödemeleri ile İşsizlik Sigortası Ödemeleri Hesaplaması

İŞKUR tarafından yayımlanan aylık İşsizlik Sigortası Fonu Bültenlerinde İŞKUR Gelir-Gider Tablosu'nda giderler "toplam gider, işsizlik ödeneği, kısa çalışma ödeneği, nakdi ücret desteği, yarım çalışma ödeneği, ücret garanti fonu ödemesi, aktif işgücü programları, teşvik ve destek ödemeleri ve diğer giderler" olarak gösterilmektedir.

DİSK-AR araştırmalarında söz konusu giderlerden işçilere yapılan ödemeler başlığında, doğrudan işçileri korumak amacıyla uygulandığında şu belirleyenler hesaba katılmaktadır: 1) İşsizlik ödeneği, 2) Kısa çalışma ödeneği, 3) Nakdi ücret desteği, 4) Yarım çalışma ödeneği, 5) Ücret garanti fonu ödemesi.

İşveren teşvik ve destek ödemeleri başlığında ise işverenlere doğrudan kaynak olarak aktarıldığından "işveren teşvik ve destek ödemeleri", işverenler için işçilerin değer üretirken ücretleri İŞKUR tarafından ödendiğinden "işbaşı eğitim programları" (dolaylı bir destek olarak değerlendirilerek) hesaba katılmıştır.

İşçilerin meslek edinmelerini hedefleyen aktif işgücü programları ise ayrı bir kategori olarak ele alınmıştır.

Ek Tablo: İşsizlik Sigortası Fonu Giderlerinin Dağılımı (2016-2025) (TL) (Yüzde)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Toplam Gider (1)	12.145.157.598	13.344.259.357	34.628.529.000	36.467.481.000	66.599.185.000	58.490.137.000	55.552.046.000	117.270.967.000	173.966.364.000	256.539.203.000
Doğrudan İşveren Teşvik ve Destek Ödemeleri (3)	910.363.721	2.504.121.547	10.709.430.000	16.058.120.000	18.088.597.000	21.677.664.000	28.594.495.000	39.923.441.000	71.057.841.000	97.231.838.000
Aktif İşgücü Programları (4)	491.228.761	4.904.236.483	4.904.236.000	6.579.273.000	2.955.297.000	3.737.828.000	3.547.801.000	13.096.283.000	30.868.158.000	43.762.894.000
İşbaşı Eğitim Programları (5)	1.556.517.860	1.900.276.071	1.851.971.000	3.039.028.000	2.690.180.000	3.605.548.000	10.138.286.000	38.615.715.000	22.162.637.000	29.079.120.000
Doğrudan ve Dolaylı İşveren Teşvikleri (İşbaşı Eğitim Dahil) Programları (3+5)	2.466.881.581	4.404.397.618	12.561.401.000	19.097.148.000	20.778.777.000	25.283.212.000	38.732.781.000	78.539.156.000	93.220.478.000	126.310.958.000
İşveren Teşvik ve Destekleri ile İşbaşı Eğitim ve Aktif İşgücü Programları Toplam (2) (3+4+5)	2.958.110.342	9.308.634.101	17.465.637.000	25.676.421.000	23.734.074.000	29.021.040.000	42.280.582.000	91.635.439.000	124.088.636.000	170.073.852.000
İşsizlik Sigortası Ödemeleri (6) (7+8+9+10+11)	4.548.185.738	4.944.411.707	5.972.199.000	10.386.513.000	42.392.561.000	28.919.895.000	12.273.234.000	23.713.597.000	45.985.145.000	81.387.305.000
İşsizlik Ödeneği (7)	4.531.025.877	4.895.131.092	5.865.518.000	10.006.403.000	8.384.775.000	5.560.998.000	12.180.297.000	21.673.856.000	45.730.000.000	80.650.575.000
Kısa Çalışma Ödeneği (8)	1.454.957	1.007.401	843.000	192.432.000	27.395.624.000	15.985.304.000	13.240.000	1.251.944.000	39.272.000	53.862.000
Nakdi Ücret Desteği (9)					6.536.049.000	7.314.781.000	4.159.000	703.151.000	2.581.000	810.000
Yarım Çalışma Ödeneği (10)	3.439.910	22.425.107	24.811.000	30.724.000	27.448.000	24.530.000	37.188.000	55.161.000	87.406.000	102.991.000
Ücret Garanti Fonu Ödemesi (11)	15.704.904	25.848.107	81.027.000	156.954.000	48.665.000	34.282.000	38.350.000	29.485.000	125.886.000	579.067.000
Diğer giderler	214.421.608	224.175.727	267.308.000	404.546.000	472.548.000	549.203.000	998.230.000	1.912.931.000	3.922.652.000	5.078.047.000
İşveren Teşvik ve Destekleri ile İşbaşı Eğitim ve Aktif İşgücü Programları/Toplam Gider (2/1)	%60,8	%69,8	%50,4	%70,4	%35,6	%49,6	%76,1	%78,1	%71,3	%66,3
İşsizlik Sigortası Ödemeleri Toplamı/Toplam Gider (6/1)	%37,4	%37,1	%17,2	%28,5	%63,7	%49,4	%22,1	%20,2	%26,4	%31,7
İşveren Teşvik ve Destekleri (Doğrudan) Payı (3/1)	%7,5	%18,8	%30,9	%44,0	%27,2	%37,1	%51,5	%34,0	%40,8	%37,9
Doğrudan ve Dolaylı İşveren Teşvikleri (İşbaşı Eğitim Dahil) Programları (3+5)/1	%20,3	%33,0	%36,3	%52,4	%31,2	%43,2	%69,7	%67,0	%53,6	%49,2
Diğer giderler	%1,8	%1,7	%0,8	%1,1	%0,7	%0,9	%1,8	%1,6	%2,3	%2,0

Kaynak: İŞKUR, İşsizlik Sigortası Fonu Bültenleri, DİSK-AR.